Атомник України

№14 (1113) 1 вересня 2022 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

ЗА ПОВІДОМЛЕННЯМ ДП НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ»

Окупанти обстрілюють Енергодар та територію ЗАЕС у день запланованого візиту місії МАГАТЕ

1 вересня Енергодар, місто-супутник Запорізької атомної електростанції, було піддано обстрілам з боку окупаційних військ. Над містом «працювала» група російських ударних вертольотів К-52, які завдали ударів по житлових кварталах. Мінометного удару було завдано в безпосередній близькості від території ЗАЕС і атомних реакторів.

Сьогодні на ЗАЕС має розпочатися місія Міжнародної агенції з атомної енергії на чолі з головою Рафаелем Гроссі. Обстріли є частиною плану провокування місії, спрямованого на створення потрібної кремлю картинки. Вочевидь окупанти традиційно спробують звинуватити ЗСУ в обстрілах станції та мирних жителів.

Вчергове закликаємо світову спільноту надати адекватну оцінку діям окупантів, забезпечити ефективну та безпечну роботу місії МАГАТЕ та сприяти повній демілітаризації міста Енергодара.

Глава МАГАТЕ Рафаель Маріано Гроссі повідомив, що, знаючи про «посилення військової активності у цьому районі», планує продовжити місію на об'єкт і зустрітися з його персоналом. «Зайшовши так далеко, ми не зупиняємося», — сказав він.

Людський вимір безпеки Запорізької АЕС

30 серпня 2022 року прессекретар Атомпрофспілки Павло Олещук взяв участь в обговоренні ситуації на Запорізькій атомній електростанції і в місті Енергодар у прямому етері телеканалу FREEДОМ (трансляція відбувається на державному UATV у режимі 24/7).

Окупація Енергодара і території Запорізької АЕС триває вже 5 місяців. Ми стоїмо на порозі наймасштабнішої техногенної катастрофи в історії людства, з тяжкими наслідками для довкілля і людини, адже з танків, градів та іншої важкої артилерії російський агресор упритул розстрілює енергоблоки найбільшої у Європі Запорізької атомної електростанції.

Україна очікує, що за результатами візиту місії МАГАТЕ (Міжнародна агенція з атомної енергії), яка вранці 31 серпня вирушила на чолі з її генеральним директором Рафаелем Маріано Гроссі з Києва до Запорізької атомної електростанції, територія ЗАЕС та Енергодара буде демілітаризована, а російські війська й техніка покинуть територію станції, так само як і працівники «росатома».

Місія МАГАТЕ оголосила, що на ЗАЕС вона сфокусується на трьох завданнях, перевірить: фізичний захист, ядерну безпеку, гарантії непоширення ядерних матеріалів.

Павло Олещук у своєму коментарі в етері телеканалу FREEДОМ висловив профспілкову позицію щодо забезпечення безпечної роботи ЗАЕС. Є людський вимір безпеки атомного об'єкта. Людський фактор є невід'ємною складовою безпеки кожної АЕС і становить, за оцінками фахівців, більш як 60 відсотків.

«Робота на блочному щиті управління надзвичайно напружена. Над кожною командою, над кожною дією тяжіє велика відповідальність за безпечну роботу енергоблока. Сьогодні український персонал Запорізької АЕС за надскладних умов продовжує працювати та докладати всіх зусиль, щоб гарантувати ядерну та радіаційну безпеку, а також за необхідності ліквідувати наслідки пошкоджень. Щоб забезпечити безпеку Запорізької АЕС, треба забезпечити передусім безпеку працівників».

Павло Олещук також зазначив, що оперативний персонал Запорізької атомної електростанції та їхні сім'ї перебувають під постійним психологічним тиском не лише на роботі, а й удома.

«Персонал — це люди, і їх також не можна відокремлювати від міста Енергодар, місто має бути звільнено, бо вони там відпочивають. Людина в стані стресу не може ефективно працювати».

Павло Олещук зазначив, що Україна робить усе для того, щоб місія МАГАТЕ відбулася безпечно. Але українські атомники мають надію, що вона буде й ефективною.

«Можливо, це єдиний шанс, аби врятувати ситуацію на ЗАЕС. Ми не знаємо, який буде звіт місії. На жаль, авторитет МАГАТЕ, світового регулятора у сфері ядерної безпеки, знизився серед українських атомників. За пів року війни МАГАТЕ й досі співпрацює з росатомом, представники якого незаконно перебувають на Запорізькій АЕС. Та попри все розраховуємо, що МАГАТЕ відіграє свою належну важливу роль у досягненні безпеки ядерного об'єкта».

ДЕНЬ ШАХТАРЯ — 2022

День шахтаря — професійне свято всіх, хто з ризиком для життя тяжко працює у шахтах, добуває вугілля, нікель, золото, алмази, мідно-цинкові, уранові руди. Їхню професію порівнюють з військовою галуззю, адже ця професія вимагає неабиякого терпіння, відваги та стійкості духу.

На жаль, в Україні для шахтарів минули кращі часи. Зараз ситуація досить плачевна — багато підприємств збанкрутували і закрились, а професія вважається однією з найбільш шкідливих, небезпечних і важких.

Робітники, інженерно-технічні працівники, службовці державного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», ще донедавна попри усі складнощі, виконували серйозну і почесну місію — забезпечувати сировинною урановою компонентою атомні електростанції України, розуміючи, що ця звитяжна праця — основа енергонезалежності нашої держави та її національної безпеки.

Сьогодні відбувається невмотивоване, навіть зважаючи на широкомасштабну російську збройну агресію, зволікання з прийняттям владними установами рішення про долю державного підприємства «СхідГЗК».

Проте усі труднощі не зможуть зламати тверду гірняцьку вдачу. Бо гірники є уособленням гідності робочої людини, мужності, максимальної витримки, терпіння і відданості своїй справжній чоловічій професії.

З професійним святом вас — Днем шахтаря! Спасибі вам за вашу стійкість за складних обставин, за непорушність обіцянок і профспілкову згуртованість, яку ви сьогодні виявляєте в обстоюванні свого права на працю та гідну заробітну плату, у відстоюванні рідного підприємства «Східний гірничо-збагачувальний комбінат», якому цього року виповнився 71 рік!

Вам і вашим родинам міцного здоров'я, добра і МИРУ!

Інтерв'ю голови ППО ДП «СхідГЗК» Віталія Скуби NADRA.info — на 2-й стор.

Шахтарський колектив — це друга родина

У цьому впевнені ветерани-гірники, які не просто «ходили на роботу», а буквально жили своєю рідною шахтою! Один із них — Леонід Вікторович Ільєнко, який працював на Смолінській шахті 23 роки. Перші шість — прохідником, а потім — майстром на прохідницько-видобувній дільниці. Доводилося виконувати обов'язки начальника дільниці, отож досвід солідний.

«У своїй зміні ми знали одне одного краще за родичів, — розповідає Леонід Ільєнко. — Ділилися новинами, спілкувалися, панувала дружня атмосфера. Але, звичайно, виробничі завдання були на першому місці. Коли керуєш людьми, то треба бути і організатором, і психологом — знаходити підхід до кожного, вміти заохочувати. А коли в колективі все добре, то й робота ладиться».

До речі, колеги розповідають, що Леонід Вікторович не обмежувався рамками своїх обов'язків, а міг самотужки виконати складний ремонт дизельної техніки імпортного виробництва. Навіть двигуни перебирав власноруч. Річ у тім, що він автомеханік-любитель, який з легкістю ремонтує автомобілі. І це його хобі допомагало всій дільниці. Бо коли техніка на ходу, то й план виконується.

«Дуже прикро, що наше підприємство доведено до критичного стану, — зазначає Леонід Ільєнко. — Урановидобувна галузь просто знищується. Це біль для кожного гірника. Але в наше професійне свято не хотілося говорити про погане. Тому привітав усіх своїх колег — працівників та ветеранів шахт ДП «СхідГЗК» з Днем шахтаря! Найголовніше, чого побажав, — міцного здоров'я, миру та поваги суспільства до тяжкої шахтарської праці!».

У вирі активної ветеранської діяльності

День шахтаря — особливе свято для Раїси Яківни Соломенної. 34 роки її трудового шляху пов'язано з шахтою «Нова» Східного гірничо-збагачувального комбінату.

«Неможливо забути мій перший робочий день, — згадує Раїса Яківна. — Тоді я, зовсім юна дівчина, вчорашня школярка, затамувавши подих, пройшла через прохідну і потрапила в цікавий загадковий світ. Пам'ятаю, як тепло мене зустрів дружний шахтарський колектив, як крок за кроком я проходила тернистим шляхом професійного становлення. Працювала на різних посадах, зокрема машиністом конвеєра, оператором пульта керування дробарно-сортувального комплексу. Паралельно здобувала освіту в технікумі. Працювалося нам добре: чудові люди, приємні спогади...»

Після виходу на заслужений відпочинок Раїса Яківна не перервала зв'язок з рідною шахтою — поринула у вир активної ветеранської діяльності. З 2016 року очолює організацію ветеранів шахти «Нова», до складу якої входять 82 колишніх працівники підприємства. Кожен з них зробив свій вагомий внесок у розвиток урановидобувної галузі й заслуговує шани та поваги. Всіх їх, а також колектив та ветеранів ДП «СхідГЗК» Раїса Соломенна привітала зі святом, побажала мирного безхмарного неба, міцного здоров'я та непохитної віри у Перемогу!

СИМВОЛІЧНА АКЦІЯ ПАМ'ЯТІ

Паперові ангелочки на Говерлі

У День Незалежності група нетішинців здійснила сходження на найвищу вершину України — гору Говерлу. Для активних атомників, колишніх працівників ХАЕС, їхніх дітей та онуків долати шлях до вершин двотисячників Карпат у дні державних свят уже стало традицією.

Людмила Малько — організаторка багатьох сходжень. Колишня працівниця Хмельницької АЕС, яка нині перебуває на заслуженому відпочинку, цього разу підготувала символічну акцію пам'яті за невинно вбитими у цій кривавій війні. На найвищій точці України учасники походу вивісили на щогли розміщених на Говерлі прапорів паперові ангелочки. Їх кількість відповідає кількості дітей, які загинули від звірячих дій рашистів.

На вершині Говерли нетішинці разом із представниками інших міст України взяли участь у розгортанні Державного Прапора, розміром у кілька десятків метрів, виконали Гімн України.

Хмельницька АЕС

КОЛЕГІУМ АТОМПРОФСПІЛКИ: ПІДБИТО ПІДСУМКИ

«Ми під час війни»

Під такою назвою у серпні завершено навчальний курс, що відбувся в режимі онлайн у рамках освітнього проєкту «Колегіум Атомпрофспілки». Ініціатором проведення дистанційного навчання став Центральний комітет Атомпрофспілки, як можливої форми продовження профспілкової освіти в умовах війни, адже формат безпосередніх зустрічей, семінарів, колегіумів, що активно практикувала раніше Атомпрофспілка, наразі неможливий. Координацію проєкту здійснював прессекретар Атомпрофспілки Павло Олещук та експерт з трудового права юрист Володимир Ковальчук.

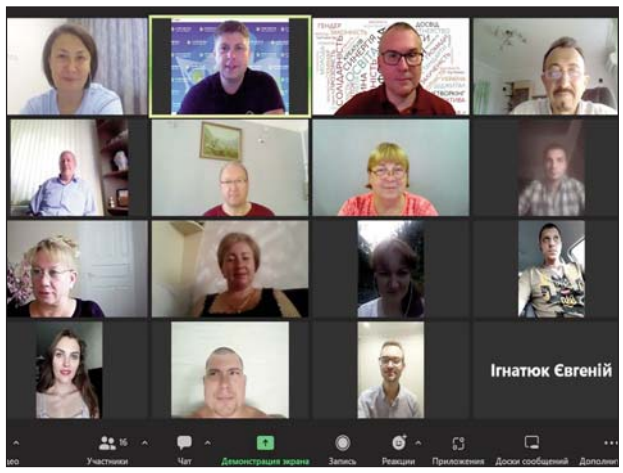

Це вже другий навчальний курс під час війни (перший — «Атомна молодь під час війни» було організовано для молодих профспілкових лідерів). Цього разу учасниками навчання стали працівники апарату ЦК Атомпрофспілки: юристи відділу правової та колективно-договірної роботи ЦК, голови первинних профорганізацій, пересічні члени профспілки.

Атомпрофспілкові юристи, Шаповалов Віктор Миколайович та Охріменко Ігор Вікторович, стали доповідачами курсу. Кожен розповів про особливості юридичної роботи у сьогоднішніх надскладних на підприємствах реаліях і взаємодію з членами профспілки в умовах війни. Невипадково було обрано саме ці майданчики, адже Чорнобильська АЕС перебувала під окупацією російських загарбників. Віктор Шаповалов розповів, як війна змусила шукати нові методи і форми організації роботи персоналу ЧАЕС.

Ігор Охріменко висвітлив ситуацію на ДП «СхідГЗК», підприємство переживає, мабуть, найважчі свої часи. Сьогодні вже йдеться про виживання виробництва. До Східної об'єднаної організації профспілки до того ж входять дуже різні профспілкові організації — від шахт до наукового інституту, медичні установи, дитсадочки тощо. І скрізь безліч проблем. І саме профспілкова юридична служба радить, як вижити спілчанам під час війни.

«Так, точиться війна, але необхідно працювати, навчатися, шукати оптимальні шляхи для ефективної діяльності профспілки у захисті спілчан, і навіть під час війни треба думати про майбутнє», — наголосила **заступниця завідувачки відділу правової та колективно-договірної роботи ЦК Атомпрофспілки Олександра Кравчук.**

Олександра Петрівна зазначила, що формат навчання виявився надзвичайно зручним для людей працюючих. «Двічі на тиждень, вівторок і четвер, у регламентований час — з 18.00 до 20.00 спілчани брали участь у зум-конференції. Чітко і зручно. За три тижні відбулося шість тематично насичених сесій, обговорено надзвичайно актуальні питання, наші юристи наводили багато конкретних життєвих прикладів, розбирали практичні ситуації на підприємствах.

Правова допомога спілчанам сьогодні як ніколи раніше потрібна, адже зміни у трудовому законодавстві в умовах воєнного стану відбуваються блискавично, цілеспрямовано й методично проводиться й наступ влади на права профспілок. До того ж на кожному майданчику процеси змін і реформувань проходять по-різному. Обговорення змін під час навчання виявилося особливо корисним для маленьких профорганізацій, де взагалі немає юристів і відсутні можливості юридичної допомоги», — підкреслила Олександра Кравчук.

За відгуками учасників, надзвичайно доцільною була участь юристів в освітньому курсі, адже вони коментували і ділилися своїм професійним досвідом. А сьогодні спілчан особливо цікавлять питання правового характеру, зараз у законодавчих змінах і юристам не просто розібратися, а працівникові й поготів.

Дуже сподобалося обговорення психологічних аспектів протягом курсу. Практичний психолог Ірина Глушко розбирала особливості психологічного стану людини під час війни, допомоги і самодопомоги, різні аспекти взаємодії та ефективного спілкування під час війни.

Серед плюсів курсу, зазначали усі учасники, вдалий поділ на групи. До кожної входили як представники Центрального комітету Атомпрофспілки, так і великих та маленьких її первинних організацій. Результативним був також «мікс» різних вікових категорій учасників: ті, хто багато років займається профспілковою роботою, пліч-о-пліч перебували з тими, хто лише нещодавно долучився до профспілкової діяльності.

Освітній проєкт досяг своєї мети і бажаних результатів, отримав схвальні відгуки і побажання продовжувати такі зустрічі.

Лілія СОКОЛОВА

ОФІЦІЙНО!

ЛИСТ Міжнародної конфедерації профспілок та Європейської конфедерації профспілок Урсулі фон дер Ляєн, Президенту Європейської комісії, Шарлю Мішелю, Президенту Європейської ради, Матті Маасікасу, Голові Представництва ЄС в Україні.

Шановна Президент фон дер Ляєн!
Шановний Президенте Мішель!

Нам повідомили, що Президент Зеленський підписав Закон про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення регулювання трудових відносин у сфері малого і середнього підприємництва та зменшення адміністративного навантаження на підприємницьку діяльність, незважаючи на наш заклик накласти на нього вето.

Україні потрібна єдність для національного відновлення, що базується на повазі до трудових прав та соціального діалогу як основи нової політики у сфері промисловості та зайнятості, а отже, необхідний і перезапуск виробничих відносин у країні, у тому числі комплексний перегляд трудового законодавства. Прийняття цього вкрай суперечливого законодавчого акта не сприятиме досягненню цієї мети; навпаки, воно підриває її. До того ж надзвичайний закон «Про правовий режим воєнного стану» вже значно обмежує права трудящих. Застосування ж закону 5371 завдасть непоправної шкоди виробничим відносинам у країні.

Ми неодноразово висловлювали своє занепокоєння українській владі та інститутам ЄС. Закон знищить колективні права, які є основою соціальної моделі ЄС, та суперечить нормативним актам ЄС, включаючи принципи недискримінації та соціального діалогу. Він позбавить трудового захисту та колективних прав працівників організацій з чисельністю менш як 250 осіб, створить дворівневий ринок праці та стимули для роботодавців розбивати підприємства на дрібніші юридичні особи на шкоду правам працівників та профспілок.

Цей закон є новим етапом у постійних атаках на профспілки України, мотивованих олігархами, які стоять за правлячою партією, та іншими, хто не піклується про інтереси людей. Вони не тільки просувають антисоціальне законодавство, організовують наклепницькі кампанії і зловживають слідчими повноваженнями проти профспілкових лідерів, втручаються в діяльність профспілок і просувають спроби захопити профспілкову власність, що зараз використовується для надання притулку тисячам внутрішніх біженців, яких сьогодні підтримує міжнародний та європейський профспілковий рух.

ЄС не повинен залишатися мовчазним стосовно цих дій, і ми очікуємо чіткого і недвозначного засудження цих неодноразових дій, які ворожі цінностям і принципам ЄС. Ми будемо використовувати усі формальні процедури, що їх ініціюють наші українські колеги – у рамках МОП, Ради Європи чи інститутів ЄС-Україна — для захисту прав українських працівників, які змушені боротися на два фронти — проти російської армії та проти місцевих політиків та олігархів.

Ми закликаємо вас звернутися до Президента Зеленського та української влади, щоб нагадати їм, у рамках процесу вступу до ЄС, що це законодавство суперечить правилам ЄС та міжнародним нормам і тому має бути переглянуто.

Щиро Ваші

Лука Вісентіні, Генеральний секретар ЄКП/ПЄРР,
Шаран Барроу, Генеральний секретар МКП

ПРАЦІВНИКИ «СХІДГЗК» ВИМАГАЮТЬ ВРЯТУВАТИ ПІДПРИЄМСТВО!

Профком СхідГЗК: «Остання зарплата була за квітень...»

Є реальна загроза затоплення уранових шахт ДП «Східний гірничо-збагачувальний комбінат» (СхідГЗК), персонал підприємства виведено в «примусовий безстроковий простій», борги у заробітній платні сягають три місяці. Про це заявив голова профкому ДП «СхідГЗК» Віталій Скуба в електронній петиції на сайті Президента України «Врятуємо ДП «СхідГЗК» та урановидобувну галузь України і збережемо енергонезалежність України».

Днями Віталій Скуба дав інтерв'ю NADRA.info.

Оприлюднюємо його основний зміст.

NADRA.info: — Нещодавно в Міненерго відбулася нарада з питань СхідГЗК за участю міністра. Що обговорювали і який результат?

Віталій Скуба: — Нарада тривала два дні. Першого дня під керівництвом міністра енергетики Германа Галущенка. Вів нараду перший заступник міністра Юрій Власенко. Наступного дня на нараді були присутні тільки пан Власенко і представники СхідГЗК.

У нараді брали участь представники профспілок СхідГЗК і НАЕК «Енергоатом». Від менеджменту СхідГЗК були Сергій Шовгеля і Світлана Борисенко (заступниця генерального директора з економіки). Від НАЕК «Енергоатом» — Петро Котін і ще кілька осіб.

На порядку денному стояло питання про шляхи виходу СхідГЗК із ситуації, в якій опинилося наше державне підприємство. На жаль, за результатами наради не було складено протокол, особисто я його не бачив, і доручення були дані тільки усні.

НАЕК «Енергоатом» від міністра енергетики Германа Галущенка — забезпечити наше виробництво сіркою. Згідно з додатковою угодою вони мали поставити сірку ще на початку серпня, загалом 14 компонентів для виробництва сірчаної кислоти. Але, на жаль, не поставили. А немає сірки — немає виробництва сірчаної кислоти, а отже — й уранового концентрату.

— Який обсяг сірки потрібний заводу? СхідГЗК має кошти на закупівлю?

— Згідно з угодою між НАЕК «Енергоатом» і ДП «СхідГЗК» деякі компоненти постачаються Компанією напряму. До війни ми переробляли казахську сірку. Зараз везтимуть з Польщі. Чия вона — не знаю.

Друге доручення було першому заступнику генерального директора ДП «СхідГЗК» вирішити питання забезпечення газом. У нас борги за газ сьогодні сягають 192 млн гривень. Також маємо борги за електроенергію — майже 80 млн грн.

— В електронній петиції на сайті Президента Ви пишете, що борги у зарплаті перед працівниками СхідГЗК — три місяці.

— Заборгованість у заробітній платі майже 195 млн грн за три місяці. Ми отримали зарплатню за квітень у червні.

— Повідомлялося, що через невиплату заробітної плати працівники зверталися до поліції із заявою про злочин. Кримінальне провадження зареєстрували? Хто розслідує?

— Колективну заяву подали навесні, у травні. Це була заява не від профспілки, її підписували індивідуально 15 співробітників, які звернулися до національної поліції. Але потім генеральний директор зустрічався з колективом і попросив забрати цю заяву. На жаль, колектив забрав заяву із поліції.

Була ще одна заява, від представників колективу. Її подали до прокуратури у серпні. Але оскільки прокуратура не займається цими справами, то й цю заяву передали теж до поліції, результати я не знаю, бо минуло небагато днів.

Є також моє звернення до Держпраці, щоб виїхали, розібралися з невиплатою заробітної плати. Ми звернення писали, починаючи від Президента і закінчуючи військовими адміністраціями Кіровоградщини і Дніпропетровщини — по три рази. Відповіді є, але це відписки: Президента — на Кабмін, Кабміну — на пана Галущенка… 22 серпня написали чергові листи до РНБО та СБУ. Чекаємо відповіді.

— Колектив чи менеджмент СхідГЗК звертався до депутатів ВР, обраних від округів, на території яких розташовані активи підприємства? Яка реакція?

— По нашому 34-му округу (Дніпропетровська обл.) я звертався до пана Чорного (Віктор Чорний, народний депутат Верховної Ради України IX скликання, обраний від партії ОПЗЖ. — **Прим.**). Він навіть не відповів.

По 101-му округу депутат пан Кузбит (Юрій Кузбит, народний депутат Верховної Ради України IX скликання, фракція «Слуга народу». — **Прим.**) відповів, що від свого імені звертався до КМУ, але результату немає…

Є підтримка і комунікація з Кіровоградською військовою адміністрацією, з паном Райковичем (Андрій Райкович, голова Кіровоградської ОДА. — **Прим.**). Вони все зробили, що могли. Писали листи, зустрічалися. Та, на жаль, результату немає.

А Дніпропетровська ОВА на наш лист у квітні навіть не відповіла. Більше ми до них не зверталися.

— В електронній петиції ви повідомляєте, що СхідГЗК відправлено у простій. Йдеться про весь колектив державного підприємства?

— Так. Останній раз ми видавали продукцію у травні. І до початку повномасштабного вторгнення був простій, і наприкінці 2021 року…

— СхідГЗК нещодавно оголосив про понад 290 вакансій. Перепрошую, а який сенс оголошувати про вакансії, шукати співробітників, якщо підприємство у простої?

— І не тільки у простої, а ще й заробітну плату не платить!

Така ситуація склалася, що, як дасть Бог, буде у нас сірка, газ і все інше, але не будуть виплачені зарплати, то люди просто розрахуються і не буде кому працювати.

І ви ж розумієте, що коли починається невиплата зарплати, то перші розраховуються ті фахівці, які знають ціну своїй голові і рукам. Вже є такий досвід по Жовтих Водах.

А ще понад 600 працівників комбінату мобілізовано до лав ЗСУ!

— Повертаючись до наради… Зафіксували суми боргів. Є розуміння — з яких джерел і коли можна погасити борги підприємства, зокрема у зарплаті?

— На жаль, немає розуміння.

Пан Котін сказав, що ДП «СхідГЗК» винне НАЕК «Енергоатом» значну суму (у грудні 2021 Сергій Шовгеля заявляв, що «станом на 1 жовтня 2021 року заборгованість СхідГЗК перед генеруючою Компанією досягла величезних розмірів. Це 409 тонн концентрату, у вартісному вимірі — 1.429 млрд грн». — **Прим.**). І тому більше він коштів наперед не дає. Будуть виплачені кошти тільки коли ми запустимо виробництво. А виробництво не можемо запустити, бо немає сірки і немає газу. Замкнене коло.

— У чому Ви особисто бачите вихід із ситуації?

— Держава Україна повинна повернутися лицем до ДП «СхідГЗК». Тому що ми єдині в Україні, хто видобуває уранову руду і виробляє концентрат. Інших немає.

Але в розумінні пана Котіна і пана Галущенка — наш продукт УОК дорогий, і вони куплять його за кордоном дешевше.

Але це зараз дешевше, коли є на ринку СхідГЗК. Не буде продукції ДП «СхідГЗК» — ціни підуть угору. І тоді вже дешевше не буде. Це моя особиста думка. До речі, нам обіцяли, що «Енергоатом» укладе нову угоду зі СхідГЗК, за якою збільшать ціну за наш УОК — відповідно до котирувань світових цін. Але її, наскільки мені відомо, досі не уклали.

— На нараді обговорювали питання приєднання СхідГЗК до «Енергоатома»?

Обговорювали. Але на думку панів Котіна і Галущенка — потрібно забрати в ДП «СхідГЗК» тільки ліквідні підрозділи: Новокостянтинівську шахту, частину Інгульської шахти (завантажувально-розвантажувальний комплекс та дроборну частину), ГМЗ, СКЦ і частину жовтоводського майданчика. Все інше залишити ДП «СхідГЗК», з усіма боргами.

Ви ж розумієте, якщо так станеться, то ДП «СхідГЗК» працювати не зможе! І борги ці або ляжуть на бюджет, або ніколи не будуть виплачені людям.

— На якому етапі перебуває питання приєднання зараз?

Питання ще не вирішене. Усе відбувається кулуарно. Профспілці жодних документів не надають, мотивуючи тим, що це секретна інформація.

Петиція до президента

Як повідомлялося, голова профкому ДП «СхідГЗК» Віталій Скуба зареєстрував петицію до президента із вимогою врятувати на Кіровоградщині підприємство «СхідГЗК» та урановидобувну галузь України. На сайті електронних петицій звернення зареєстрували 17 серпня.

У петиції йдеться про те, що внаслідок некваліфікованих та безвідповідальних дій керівництва ДП «СхідГЗК», яке очолює Шовгеля С.В., за короткий час призведено до повної та тривалої зупинки стратегічне підприємство — повністю зупинена виробнича діяльність із забезпечення урановою сировиною АЕС України. «Фактично, підприємство перебуває на межі знищення. Зупинені шахти, заводи та інші підрозділи комбінату, персонал виведений у примусовий безстроковий простій. Існує реальна загроза затоплення уранових шахт, що беззаперечно призведе до забруднення ураном та супутніми радіоактивними речовинами гідрографічної сітки Кіровоградського регіону та зменшення кількості придатної питної води», — зазначається у зверненні.

Крім того наголошується, що ДП «СхідГЗК» — це містоутворююче підприємство для міст Жовті Води, Мала Виска, смт Смоліне та таке, що забезпечує найбільшу частину надходження коштів у місцеві бюджети перелічених населених пунктів і міста Кропивницького.

Підприємство налічує понад 4500 робочих місць, його колектив перебуває у відчаї.

Профспілки відповідно до Конституції України є єдиними організаціями, яким делеговано право на захист прав та інтересів трудящих!

АТОМНИЙ СПОРТ

ІСТОРІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОГО КЛУБУ «АТОМ УКРАЇНИ»

(Продовження. Початок у №8)

18 серпня 2008 року — історичний день у літопису українського олімпійського руху: жіноча команда українських шаблісток у складі О. Жовнір, Г. Пундик (обидві — Нетішин), О. Харлан (Миколаїв) та О. Хомрової (Одеса) здобула феєричну перемогу та відкрила для нашої країни рахунок золотим медалям на XXIX Олімпійських іграх. Українська збірна у командних змаганнях олімпійського шабельного турніру пронеслась, як метеор, коли по черзі «поставила на коліна» три найспортивніші держави світу, перемігши у чвертьфіналі росіянок, у півфіналі «змила» зі свого шляху американський квартет і у вирішальному поєдинку зустрілася з непереможною, здавалося, командою Китаю. Цей фінальний поєдинок, певно, увійде до олімпійського літопису, як найбільш непередбачений. Поступаючись китаянкам десятьма очками, коли заповнений ущерть зал уже «обсмоктував» чемпіонський титул своїх землячок, українські дівчата раптово «постали із попелу». Вони почали діяти настільки натхненно і невимушено, що суперниці знітилися і зрештою зазнали найдошкульнішого фіаско у своїй кар'єрі. Того дня на Олімпіаді на честь української збірної уперше на Іграх пролунав Гімн України, а на флагшток було піднято Державний Прапор нашої країни. Указом Президента України за досягнення високих спортивних результатів на XXIX літніх Олімпійських іграх, виявлені мужність, самовідданість та волю до перемоги, піднесення міжнародного авторитету України Пундик Г.В. і Жовнір О.Б. були нагороджені орденом «За заслуги». Цим же Указом звання «Заслужений працівник фізичної культури і спорту України» присвоєно тренерам чемпіонок Штурбабіну В.В. і Штурбабіній О.К.

Радісна та хвилююча зустріч чекала олімпійських чемпіонок на Батьківщині. Урядові нагороди, автомобілі, квартири, дівчат буде визнано Національним олімпійським комітетом «Кращою командою року». Особливо тепло зустрічали Ольгу та Галину рідні, друзі, близькі, вихованці місцевої ДЮСШ у рідному Нетішині, де крім численних нагород дівчата отримали звання «Почесних громадян міста», а ще відзнаку «Лицар спорту» від ППО ВП «ХАЕС», у дитячій спортивній школі якої вони починали свій спортивний шлях.

У вересні в Києві відбувся VI Міжнародний форум «Паливно-енергетичний комплекс–2008». Другий день роботи форуму було визначено, як день атомної енергетики України. Атомники не обмежилися полемікою довкола організаційних і виробничих проблем галузі. Вони продемонстрували ще й неабияке вміння, з чималою користю організувати власне дозвілля і на відкритому майданчику, безпосередньо перед Міжнародним виставковим центром, провели спортивний турнір «Найсильніша людина атомної галузі–2008», учасниками якого стали атлети галузевих підприємств. У кінцевому підсумку переможцями змагань «Найсильніша людина атомної галузі-2008» стали два атлети — В. Сміщук (ХАЕС) та М. Ляшенко (дирекція ДП НАЕК).

У самбістів у Нетішині є свій «батько», це — заслужений тренер України Геннадій Васильович Горохов, старший тренер відділення самбо-дзюдо КДЮСШ ППО ХАЕС. Двадцять п'ять років тому, після закінчення інституту, він приїхав до міста з амбітними планами зробити з місцевих хлопчаків класних спортсменів. І ось уже крок за кроком чверть століття виводить у майстри самбістську рать Нетішина, і саме з успіхів його вихованців у 90-ті роки минулого століття й почала формуватися слава про нетішинський спорт.

Тоді, 1994 року, Р. Задворний, а через рік-два Р. Шашков, С. Оніщук, К. Врачов, Р. Ріпа відзначилися на європейських і світових форумах. Ось уже впродовж багатьох років Д. Бабійчук та І. Васильчук змагаються між собою, хто більше медалей привезе з міжнародних змагань. Дворазовий чемпіон світу з бойового самбо Ю. Пилипчук також вилетів з гнізда тренерської школи Г. Горохова. Не зайве згадати і вихованців секції — міжнародних та майстрів спорту І. Музику, В. Максимчука, С. Пилаєва, Р. Шашкова, Р. Ріпу, О. Бруса та багатьох інших. Їхні поїздки за кордон у ті часи здійснювалися здебільшого на спонсорські кошти і пробивали вони «вікно у Європу» напівголодними, жили в найгірших готельних номерах і їздили аж ніяк не в комфортабельних потягах. Але хлопці вірили своєму тренеру, бо він ділив разом з ними всі незгоди і все робив, аби «юнаки вийшли в люди».

Якщо брати узагальнено, то щороку з-під його крила виходить майстер, а кожні п'ять років — майстер спорту міжнародного класу та заслужений майстер спорту. Кожен з них залишив свій слід у славній історії спорту Нетішина, кожному дісталася порція слави, поваги за працю, наполегливість, любов до самбо. І за кожним їхнім успіхом стоїть наполеглива праця Геннадія Васильовича — авторитетного фахівця в царині українського самбо. В 1999 році він отримав звання заслуженого тренера України. Багато років на громадських засадах готував національну та молодіжну збірні команди з самбо.

Відзначити ювілей тренерської діяльності свого наставника Горохова Г.В. зібралися в залі місцевого Палацу культури мешканці міста, представники влади, вихованці тренера та їхні вдячні батьки. Після вітальних промов та вручення нагород і подарунків ювіляр запросив піднятися на сцену всіх, хто разом з ним підіймав славу нетішинського самбо, хто своїми перемогами заслужив на оплески та повагу містян. Два десятки найвправніших атлетів стали поруч з наставником і засвідчили йому шану і повагу. Присутні стоячи аплодували тренеру і майстрам єдиноборств, а артисти прикрасили зібрання своїм хвилюючим виступом.

Редакція «Атомника України» та президія спортивного клубу в традиційній Новорічній анкеті визначили кращих спортсменів Олімпійського року. Чемпіонки Пекіна Г. Пундик та О. Жовнір — герої року. Крім них до символічної десятки увійшли Д. Бабійчук (самбо, ХАЕС), Д. Бойко (фехтування, ХАЕС), Г. Дзеркаль (плавання, ЮУАЕС), А. Мушик (важка атлетика, РАЕС), В. Сидоренко (професійний бокс, ЗАЕС), О. Сітковський (легка атлетика, СООП), Р. Топоркова (пауерліфтинг, ЗАЕС), О. Іваненко (шахи, ЗАЕС).

2009 рік

Приємний подарунок шанувальникам гандболу (гра, відома читачам ще під назвою ручний м'яч), подарувала команда «Енергетик-ХАЕС» з міста-супутника Нетішина, яка вперше в історії атомного спорту здобула в ігрових видах спорту бронзові нагороди чемпіонату України. У місті цей вид спорту культивується вже не один рік. У 1995 році тренер Каспаров О.Г. на базі спорткомплексу «Енергетик» організував гандбольну команду. Спортивний шлях до вершин розпочався з перемоги в чемпіонаті області. Потім хлопці пробилися до першої української ліги, де вибороли друге місце й отримали право участі в іграх вищої гандбольної ліги України. Сезон 2006 року — сьоме місце, 2007 рік — п'ята позиція, а 2008 року нетішинці зупинилися за крок до медалей. І ось уже цього року команда на п'єдесталі пошани чемпіонату України серед команд вищої ліги.

Наприкінці вересня увага любителів бігу була прикута до подій 36-го Берлінського марафону, який зібрав майже 41 тис. учасників із 107 країн світу. Серед них був і працівник ДСП ЧАЕС, заступник генерального директора атомної електростанції з управління персоналом Анатолій Гора, який успішно здолав марафонську дистанцію. Це вже був не перший марафон людини, котра віддала 34 роки своєї професійної діяльності Чорнобильській АЕС. На запитання, чи важко долати дистанцію завдовжки 42 км 195 м, Анатолій Дмитрович відповів: «Якщо вести здоровий спосіб життя, то можна зберегти велику працездатність на довгі роки».

А в Києві в ті дні відбувся відкритий чемпіонат України з добового бігу. Мета неординарних змагань — за 24 години подолати якомога більше кілометрів дистанції. Третє місце у цьому незвичайному змаганні виборов ветеран спорту, член енергодарського клубу любителів бігу «Скіф» Володимир Васютін, за добу він подолав дистанцію в 181 км 107 метрів. Серед ходоків його земляк Леонід Хоруженко був п'ятим — 173 км 124 м.

У червні в акваторії Каховського моря було проведено традиційну регату крейсерських яхт «Кубок Запорізької АЕС», присвячену відразу двом знаменним датам: 25-й річниці пуску 1-го енергоблока ЗАЕС та 35-річчю вітрильного спорту Енергодара. Кількість учасників змагань була рекордною — майже шістдесят суден із Запоріжжя, Дніпра, Херсона, Нікополя, Марганця кинули якір біля пірса місцевого яхт-клубу «Борисфен». Як зазначають гості, їх приваблює тут і високий рівень організації змагань, і сильна конкуренція, і, безумовно, гостинність господарів. Постійну допомогу яхтсменам надають підприємства міста, передусім Запорізька АЕС та Атоменергомаш, а очолює міську федерацію вітрильного спорту голова профспілкової організації «АЕМ» Поліхранов В.В.

Регата мала три гонки. У результаті в різних стартових групах переможцями та призерами стали екіпажі енергодарських суден — «Гетьман», «Пілігрім», «Північна Кароліна», «Еола» (усі — ЗАЕС). А найшвидшою було визнано яхту флагмана енергодарського вітрильного спорту — «Гепард», екіпаж якої під керівництвом капітана С. Турченка став володарем головного призу змагань — «Кубка ЗАЕС».

Успішним був спортивний сезон ще для однієї з енергодарських яхт — «Еоли», що стала переможницею XX Всеукраїнської «Козацької регати». Екіпаж вітрильника: начальник дільниці А. Єрмолін, слюсарі В. Шляпін і В. Конюхов, працівник електроцеху Р. Аненков і капітан команди токар А. Бородулін. Змагання складалися з чотирьох етапів, кожний з яких був присвячений славному минулому українського козацтва. Стартувала «Еола» в Нікополі, фінішувала — у Севастополі. За результатами етапних перегонів енергодарці стали першими у своєму класі суден і вибороли кубок командувача Військово-Морських сил України, який у Севастополі запросив членів екіпажу відвідати флагман вітчизняного флоту — фрегат «Гетьман Сагайдачний».

Були в біографії спортивної організації атомників і прикрі невдачі. Одна з них — ліквідація найстарішої у галузі дитячо-юнацької спортивної школи Східної об'єднаної організації профспілки (м. Жовті Води), яка останні роки фінансувалася за рахунок обласного бюджету соціального страхування. Дитячий спортивний заклад, створений улітку 1957 року, в якому впродовж понад сорок років тисячі юних жовтоводців опановували ази спорту, в якому була вихована плеяда знаменитих спортсменів — заслужених майстрів спорту, міжнародних майстрів, переможців чемпіонатів світу, Європи, всесоюзних та республіканських змагань, перестав існувати.

2010 рік

Із 7 по 9 травня з ініціативи фізкультурних активістів та за підтримки профспілкового комітету ВП ЮУАЕС відбулася легкоатлетична естафета Київ — Южноукраїнськ, присвячена 65-й річниці Перемоги. Символічний факел пробігу було запалено 7 травня від Меморіалу Вічної Слави на площі Слави міста-героя Києва, а маршрут естафети завдовжки 398 км пролягав через населені пункти Київської, Черкаської, Кіровоградської та Миколаївської областей. До складу команди увійшли 28 кращих бігунів Славутича, Вараша, Енергодара, Жовтих Вод, Южноукраїнська, віком від 20 до 70 років. Пробігаючи через міста та села країни, учасники покладали квіти до пам'ятників і меморіалів, віддаючи шану людям, які загинули в боротьбі з фашизмом. У День Перемоги учасники пробігу фінішували в Южноукраїнську, де від принесеного факела на Меморіалі Слави було запалено вогонь міського свята Перемоги.

Майстер гідротехнічного цеху ХАЕС В'ячеслав Поліщук на честь річниці Перемоги провів одинадцятиденний велопробіг містами-супутниками АЕС України, за маршрутом Нетішин — Енергодар — Южноукраїнськ — Славутич — Вараш — Нетішин. Мета пробігу: звернути увагу населення на те, що АЕС країни — надійні, екологічно чисті й безпечні виробники електроенергії. У своєму невеличкому дорожньому рюкзачку В'ячеслав віз агітаційні матеріали, які роздавав людям на шляху свого велопробігу.

Вересень. Це вже було четверте сходження членів профспілки Чорнобильської АЕС на найвищу вершину країни — Говерлу (2061 м). Довжина їхнього туристського маршруту цього разу була трохи коротша, але набагато складніша й однозначно красивіша за три попередні сходження. Вже з середини маршруту відкривалася мальовнича панорама на виток річки Прут, між вершинами Брескул та Говерла. Увесь процес сходження супроводжувався різкою зміною погоди: густий туман — сонце — поривчатий, сильний вітер, а на підході до вершини пожалкували, що не взяли з собою рукавичок — пальці трохи підмерзали. Ще на підйомі зустрілися з групою односпілчан — туристами Хмельницької АЕС, і разом з ними піднялися на вершину. А коли славутчани розгорнули Державний прапор розміром 7,5 на 5 метрів, бажаючих утримати його на вітрі та сфотографуватися на згадку значно побільшало. Це був цікавий та захоплюючий захід, організований профспілковим комітетом ЧАЕС.

П'ять золотих, сім срібних, дві бронзові медалі і перше командне місце. У російському місті атомників Десногорську (Смоленська АЕС), проведено V дитячо-юнацький спортивний фестиваль «Юніор-Спорт АЕС-2010». Для участі у ньому вперше була запрошена дитяча команда ДП НАЕК «Енергоатом», укомплектована вихованцями спортивних шкіл ЗАЕС, ЮУАЕС, ХАЕС, РАЕС. За день до від'їзду до Росії юних спортсменів зібрали в Києві, розмістили в комфортабельних номерах готелю «Турист». У офісі «Енергоатома» відбулася зустріч з керівництвом дирекції та профспілкового комітету Компанії, а кожному спортсмену було вручено комплект спортивної форми. Потім на членів команди чекав сюрприз — чотиригодинна екскурсія Києвом: Володимирський собор, Києво-Печерська лавра, Національний заповідник «Софія Київська». І на завершення — прогулянка на теплоході вечірнім Дніпром.

У Десногорську українську делегацію розмістили в номерах санаторію-профілакторію Смоленської АЕС. Надовго дітям запам'яталося урочисте відкриття фестивалю, в якому взяло участь понад 500 юних спортсменів, членів дитячих та співочих колективів; показові виступи артистів та спортсменів. У фіналі свята під радісні вигуки дітвори в небо злетів символ фестивалю — симпатичне лисеня Льолик. Державний Прапор України на урочистому відкритті фестивалю пронесла капітан нашої команди, нетішинка Олександра Поночевна, член збірної юнацької команди країни з плавання.

Юні українські атомники взяли участь у всіх змаганнях, що входили до програми фестивалю, і в турнірах з мініфутболу (команда ЗАЕС), шахів (команда ЗАЕС) та плавання (збірна команда) стали переможцями, а в турнірі з настільного тенісу вибороли друге місце (команда ЮУАЕС). У підсумку: друге командне місце та ще п'ять золотих, сім срібних, дві бронзові медалі в особистих змаганнях.

Микола МЕРКУШЕВ

(Далі буде)

Існування профспілкового руху в Україні — це ознака рівня цивілізованості держави

БЛАГОДІЙНА АКЦІЯ РІВНЕНСЬКИХ АТОМНИКІВ

«Енергодар — це Україна»

Рівненські атомники — велокоманда спортсменів «РАЕС team» за підтримки Рівненської АЕС ініціювали благодійну акцію «Енергодар — це Україна», щоб підтримати мешканців тимчасово окупованого Енергодара та працівників Запорізької АЕС, які несуть службу в ЗСУ.

Благодійна велоакція, що була проведена на площі перед Палацом культури РАЕС, передбачала подолання 1350 кілометрів, які сполучають усі діючі електростанції України — від Рівненської до Запорізької АЕС. Кожен охочий, зробивши благодійний внесок, мав можливість проїхати на спеціальних велостанках довільну дистанцію віртуального маршруту від Вараша до Енергодара та водночас спостерігати свою поїздку на моніторах у реальному часі.

За час акції намет із велосипедними станками відвідали 73 мешканці міста-супутника РАЕС різних поколінь, зокрема працівники електростанції. Усі разом вони подолали відстань у 2303 км. Також онлайн до акції доєдналися працівники Хмельницької та Південноукраїнської АЕС, жителі Дніпропетровщини, які разом проїхали відстань у 1782 км. Вони долали власні кілометри, фіксуючи їх під час велопоїздки у додатку Strava, а працівники ПАЕС — на аналогічних велостанках у м. Южноукраїнськ.

Наймолодшим учасником акції став семирічний Ілля, який прокрутив педалі майже три кілометри. Хлопчик разом зі своїми однолітками зібрали на власному ігровому «блокпості» в населеному пункті неподалік Вараша понад 1800 грн, які пожертвували на підтримку акції. Найбільшу відстань,

250 кілометрів, здолав працівник ПАЕС Олексій Волобуєв, який надіслав свої результати онлайн. Офлайн найбільше кілометрів — 208 проїхав працівник РАЕС Сергій Муравинець. Загалом до акції «Енергодар — це Україна» долучилися в офлайн- та онлайн-форматах майже сотня небайдужих людей. Підсумовуючи спільні результати, разом вони проїхали понад 4085 км, що втричі перевищило сподівання організаторів. Як зазначив один з них, член велокоманди «РАЕС team» Віталій Талах, чимало людей донатили на картку

та робили внески у скриньку, не сідаючи на велосипед, проте таким чином кожен з них став частиною великої доброчинної справи.

У результаті організаторам вдалося зібрати 38137 гривень. Зібрані кошти стали частиною суми, за яку буде придбано квадрокоптер для виконання бойових завдань українськими військовослужбовцями, які несуть службу в Запорізькій області. Цією акцією організатори та учасники також сподіваються підтримати моральний дух енергодарців та привернути увагу світової спільноти до їхнього окупованого міста та Запорізької АЕС.

Юлія КУЛАЄВА

ДОПОМОГА ЗАХИСНИКАМ

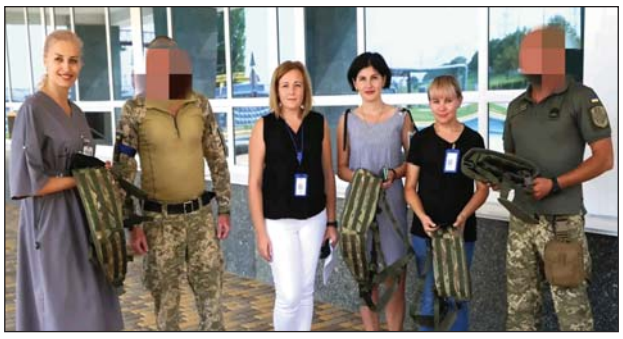

Бойове спорядження армійцям

З першого дня повномасштабного вторгнення Південноукраїнський енергокомплекс активно допомагає армії боронити нашу незалежність. 30 серпня працівниці хімцеху ПАЕС вручили бойове спорядження військовій частині протиповітряної оборони Збройних Сил України.

У рамках акції «Допомога захисникам України» армійцям передали тактичні рюкзаки, балістичні окуляри, розвантажувально-поясні системи та підсумки різного призначення. На це було спрямовано понад 100 тис. грн. Окрім оснащення бійці отримали акумулятори для військових вантажівок, які вкрай потрібні на передовій.

Для бійців 57-ї бригади

Надійшла чергова допомога захисникам від Атомпрофспілки. Цього разу бійцям 57-ї бригади Збройних Сил України. Зокрема, від первинної профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом» було закуплено 50 комплектів військової форми, а від ЦК Атомпрофспілки — 80 футболок. Як і просили бійці. Вони висловили щиру подяку Голові Атомпрофспілки Валерію Матову та його заступнику, голові ППО Енергокомпанії Олексію Личу.

Разом — до Перемоги!

1 ВЕРЕСНЯ — ДЕНЬ ЗНАНЬ

З новим навчальним роком!

Улітку всміхається сонце
Так лагідно й смачно до нас.
А в серпні п'є тіні віконце,
Коли за порогами Спас.
Ще в небі купається просинь
І зорі втопають в теплі.
Та пахне вже вереснем осінь,
Немов коровай на столі.
Позаду канікули й літо —
Свята відпочинку пора,
Де квітнула райдужним цвітом
Щаслива дзвінка дітвора.
Цей вересень жвавий, мов коник,
Несеться крізь повені час,
І знову дітей кличе дзвоник
У школі у кожний свій клас.
Схвильовані радісні учні
З букетами сонячних мрій
Такі заводні й милозвучні,
Як музика світлих надій.
Хоч настрій псують московити,
Війну принесли нам вони,
І як цих дітей в школі вчити
В загрозах безпеки й війни?
Офлайн чи онлайн? Що доцільно
Й до чого готові вже ми,
Щоб діти навчалися вільно
І в осінь, і в холод зими.
Та час безперечно розсудить,
Важливо набути знання,
Щоб вийшли всі учні у люди,
Бо це золоте надбання.
За літо так виросли діти
І в сонця дістали засмаг,
Звабливі і гарні, мов квіти,
Як дав їм чарівності маг.
Набрались наснаги нівроку,
Натягнуті м'язів гужі —
Ну що ж, школярі, за уроки,
За світлих пізнань рубежі!

Олександр ДЕМИДЕНКО

ВАЖЛИВО ЗНАТИ!

Алгоритм дій у разі радіаційної загрози

Ядерний шантаж рф, хаотичні обстріли країною-агресором Запорізької АЕС змушують дедалі більше українців замислюватися над тим, як уберегти себе від небезпеки. Експерти надали алгоритм дій у разі радіаційної аварії.

Радіаційна загроза: що це таке?

Для початку варто розібратися в тому, що таке радіація та радіоактивність. Радіонуклід (також відомий як радіоактивний ізотоп, радіоізотоп або радіоактивний нуклід) – це хімічний елемент із нестабільним ядром. Коли ядро розпадається, воно вивільняє енергію у вигляді радіації. Весь цей процес і називається радіоактивністю чи радіоактивним розпадом.

Радіація шкодить здоров'ю людини, оскільки вона може руйнувати ДНК, проникати в клітини, тканини й органи. Вона розриває молекули, відриває електрони від атомів усередині клітин організму та руйнує їхню структуру. Неправильне відновлення цих клітин надалі.

Радіація може впливати на людину не лише зовні, а й зсередини. Це відбувається в тому випадку, коли її джерело виявляється в організмі через їжу, воду чи повітря. Внутрішня радіація небезпечніша для людини, оскільки організм сприймає такі радіонукліди як природні елементи.

Зокрема в організм людини можуть проникати стронцій-90 і цезій-137, викиди яких відбуваються внаслідок аварій на атомних електростанціях. Потрапляючи в тіло людини, радіоактивний стронцій-90 замінює собою стабільний кальцій в організмі, а цезій-137 — стабільний калій. У результаті радіонукліди відкладаються в кістках і м'язах та опромінюють людину зсередини.

За внутрішнього опромінення найбільше страждають ті органи, де концентрується речовина. Наприклад, радіоактивний йод переважно осідає в щитоподібній залозі або лімфосистемі.

Основний алгоритм дій на випадок радіаційної аварії опубліковано на сайті Держслужби України з надзвичайних ситуацій.

1. Сховатися в житловому будинку.

2. Важливо: стіни дерев'яного будинку послаблюють іонізуюче випромінювання удвічі, а стіни з цегли — у 10 разів. Поглиблені схованки можуть ще більше знижувати дозу випромінювання: з дерев'яним покриттям — у 7 разів, із цегляним чи бетонним — у 40-100 разів.

3. Не панікувати, чекати на офіційні повідомлення місцевих органів влади про заходи, яких треба вжити для свого захисту.

4. Постаратися захистити своє житло від радіоактивних речовин із повітря: закрити кватирки, загерметизувати рами та двері. Для цього можна використовувати скотч, змочену водою тканину тощо.

5. Радіоактивний матеріал осідає на зовнішній стороні будівель, тому найкраще триматися якнайдалі від стін і даху будівлі. За можливості треба залишатися в кімнаті без вікон і зовнішніх дверей. Також необхідно вимкнути системи вентиляції (кондиціонери чи обігрівачі).

6. Тримайте вдома свійських тварин, не дозволяйте їм гуляти на вулиці.

7. Зробити запас питної води: набрати воду в закриті ємності, перекрити крани. Ще краще зробити такий запас води в герметично закритих пляшках наперед. Важливо: кип'ятіння водопровідної води не позбавляє від радіоактивних речовин.

8. Уточнити час і місце евакуації (якщо вона планується, повідомити сусідів про це, особливо людей похилого віку).

9. Підготуватися до можливої евакуації: зібрати документи, гроші, ліки, продукти харчування (для цього підійде консервація або інші продукти в закритих ємностях), запас необхідних речей.

10. Усе зібране треба запакувати в поліетиленові пакети й скласти в приміщенні, найбільш захищеному від зовнішнього забруднення.

11. Перед виходом з будинку вимкнути джерела електро-, водо- та газопостачання, одягнути протигаз (респіратор, ватно-марлеву пов'язку), верхній одяг (плащ, пальто, накидку), гумові чоботи (за відсутності — максимально закрите взуття з високими халявами).

12. Після евакуації на новому місці перебування важливо провести дезактивацію засобів захисту, одягу, взуття та санітарну обробку шкіри на спеціально обладнаному пункті або самостійно (зняти верхній одяг, ставши спиною проти вітру, за можливості почистити одяг), обробити відкриті ділянки шкіри водою або спеціальним розчином, що видається спеціальними службами. Для обробки шкіри можна використовувати марлю чи рушники.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Атомник України
Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Поштова адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»
Головний редактор Людмила ГАП'ЮК
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
atomnik@gmail.com
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня
Індекс — 21766
За точність викладених фактів відповідальність несе автор
Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій
При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію КВ №4480 від 21.08.2000 року
Газета віддрукована у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»: 04073, м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14.
Тираж 5000